

- N.B. :** (1) Attempt any **five** questions by choosing not more than **three** questions from **each** section.
 (2) **Figures** to the **right** indicate **full** marks.
 (3) Draw diagrams wherever **necessary**.

Section I

1. (a) Discuss the significance and limitations of macro economics.	10
(b) Bring out the main features of different phases of business cycle.	10
2. (a) Explain the say's law of market.	10
(b) Explain the classical theory of employment.	10
3. (a) Explain the principle of multiplier and its working.	10
(b) Discuss the factors affecting the consumption function.	10
4. (a) Examine the classical and neo-classical approach to demand for money.	10
(b) Critically examine the liquidity preference theory of interest.	10
5. Write notes on any two of the following :-	20
(a) Marginal efficiency of capital	
(b) Principle of effective demand	
(c) Supply of money	
(d) Velocity of circulation of money.	

Section II

6. (a) What are the functions of commercial banks ?	10
(b) Examine the process of credit creasion of commercial banks.	10
7. (a) Discuss various objectives of monetary policy.	10
(b) Explain the quantitative credit control measures of a central bank.	10
8. Discuss the relative merits and demerits of direct and indirect taxes.	20
9. (a) Distinguish between internal and international trade.	10
(b) What are the components of foreign exchange market ?	10
10. Write short notes on any two of the following :-	20
(a) Functions of a central bank	
(b) Canons of taxation	
(c) Causes of increasing public expenditure	
(d) Structure of balance of payment.	

(मराठी रूपांतर)

- सूचना : (१) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा. पण एका विभागातून तीनपेक्षा जास्त प्रश्न सोडवू नयेत.
(२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
(३) आवश्यक तेथे आकृत्या काढा.

विभाग १

१. (अ) स्थूल अर्थशास्त्राचे महत्त्व आणि मर्यादांची चर्चा करा. १०
(ब) व्यापार चक्राच्या विविध अवस्थांची प्रमुख वैशिष्ट्ये विशद करा. १०
२. (अ) 'से'चा बाजाराचा नियम स्पष्ट करा. १०
(ब) रोजगाराचा सनातन सिध्दांत स्पष्ट करा. १०
३. (अ) गुणकाची संकल्पना आणि कार्यपध्दती स्पष्ट करा. १०
(ब) उपभोगफलावर परिणाम करणाऱ्या घटकांची चर्चा करा. १०
४. (अ) पैशाच्या मागणीबाबतच्या सनातन व नव-सनातन दृष्टीकोनाचे परीक्षण करा. १०
(ब) व्याजाच्या रोखता पसंती सिध्दांताचे टीकात्मक परीक्षण करा. १०
५. खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर टिपा लिहा :- २०
(अ) भांडवलाची सिमांत लाभक्षमता
(ब) प्रभावी मागणीचे तत्त्व
(क) पैशाचा पुरवठा
(ड) पैशाचा भ्रमणवेग.

विभाग २

६. (अ) व्यापारी बँकांची कार्ये कोणती ? १०
(ब) व्यापारी बँकांच्या पत-निर्मिती प्रक्रियेचे परीक्षण करा. १०
७. (अ) मौद्रिक धोरणाच्या विविध उद्दिष्टांची चर्चा करा. १०
(ब) मध्यवर्ती बँकेचे संख्यात्मक पत-नियंत्रणाचे उपाय स्पष्ट करा. १०
८. प्रत्यक्ष आणि अप्रत्यक्ष करांच्या सापेक्ष गुण-दोषांची चर्चा करा. २०
९. (अ) अंतर्गत आणि आंतरराष्ट्रीय व्यापारातील फरक स्पष्ट करा. १०
(ब) परकीय विनिमय बाजाराचे घटक कोणते ? १०
१०. पुढीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर टिपा लिहा :- २०
(अ) मध्यवर्ती बँकेची कार्ये
(ब) करांच्या कसोट्या
(क) सार्वजनिक खर्चाच्या वाढीची कारणे
(ड) व्यवहार तोलाची संरचना.